

ภวิสสันติ

ภวิสสันติวิภัตติเป็นเครื่องหมายบอกให้รู้ กาล บท วจนะ บุรุษ

กาล คือ อนาคตกาล แปลว่า จัก.....

เช่น ธम्म สุภิสสาม.

อ.ข้า ท. จักพึง ซึ่งธรรม.

บุรุษ	ปรสสุปทํ		อตฺตโนปทํ	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ประถมบุรุษ	สุสติ	สุสนฺติ	สุสเต	สุสนฺเต
มัธยมบุรุษ	สุสสิ	สุสถ	สุสเส	สุสฺวเห
อุตตมบุรุษ	สุสามิ	สุสาม	สุสํ	สุสามเห

-ลง อี อาคม ท้ายธาตุเสียงสั้นก่อนประกอบวิภัตติหมวดนี้ ลภิสฺสติ

-ใช้ สฺสํ แทน สุสามิ เช่น กริสฺสํ ลภิสฺสํ เป็นต้น

*****

หมวด จุรุ ธาตุ (ณ, ฌย ปัจจัย)

จุรุ ธาตุ	<p>เป็นไปในความลัก (จุรุ+ณ หรือ ฌย+อิ+สฺสติ)</p> <p>สำเร็จรูปเป็น โจเรสฺสติ, โจรยิสฺสติ จักลัก</p> <p>โจเรสฺสติ , โจรยิสฺสติ</p>
ตฤกฺ ธาตุ	<p>เป็นไปในความตริก (ตฤกฺ+ณ หรือ ฌย+อิ+สฺสติ)</p> <p>สำเร็จรูปเป็น ตฤเกสฺสติ, ตฤกฺยิสฺสติ จักตริก</p>
ลฤข ธาตุ	<p>เป็นไปในความกำหนด (ลฤข+ณ หรือ ฌย+อิ+สฺสติ)</p> <p>สำเร็จรูปเป็น ลฤখেสฺสติ, ลฤขยิสฺสติ จักกำหนด</p>
มฺนฺตฺ ธาตุ	<p>เป็นไปในความปรีक्षा (มฺนฺตฺ+ณ หรือ ฌย+อิ+สฺสติ)</p> <p>สำเร็จรูปเป็น มฺนฺเตสฺสติ, มฺนฺตฺยิสฺสติ จักปรีक्षा</p>
จฺินฺตฺ ธาตุ	<p>เป็นไปในความคิด (จฺินฺตฺ+ณ หรือ ฌย+อิ+สฺสติ)</p> <p>สำเร็จรูปเป็น จฺินฺเตสฺสติ, จฺินฺตฺยิสฺสติ จักคิด</p>
วิฑฺ ธาตุ	<p>เป็นไปในความรู้ (วิฑฺ+ณ หรือ ฌย+อิ+สฺสติ)</p> <p>สำเร็จรูปเป็น เวเทสฺสติ, เวทยิสฺสติ จักรู้</p>
ปาลฺ ธาตุ	<p>เป็นไปในความรักษา (ปาลฺ+ณ หรือ ฌย+อิ+สฺสติ)</p> <p>สำเร็จรูปเป็น ปาเลสฺสติ, ปาลยิสฺสติ จักรักษา</p>

๑. ทดสอบการแจกธาตุ (อา+มฺหุต+ณย+อิ+สฺสติ)

บุรุษ	ประสฺสปทํ		อตฺตโนปทํ	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ป.	อามฺหุตยิสฺสติ	อามฺหุตยิสฺสฺนฺติ	อามฺหุตยิสฺสเต	อามฺหุตยิสฺสฺนฺเต
ม.	อามฺหุตยิสฺสฺสิ	อามฺหุตยิสฺสฺส	อามฺหุตยิสฺสฺเส	อามฺหุตยิสฺสฺสุเห
อุ.	อามฺหุตยิสฺสํมิ	อามฺหุตยิสฺสํม	อามฺหุตยิสฺสํ	อามฺหุตยิสฺสํมเห

๒. ทดสอบการแจกธาตุ (จิฺนฺต+ณย+อิ+สฺสติ)

บุรุษ	ประสฺสปทํ		อตฺตโนปทํ	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ป.	จิฺนฺตยิสฺสติ	จิฺนฺตยิสฺสฺนฺติ	จิฺนฺตยิสฺสเต	จิฺนฺตยิสฺสฺนฺเต
ม.	จิฺนฺตยิสฺสฺสิ	จิฺนฺตยิสฺสฺส	จิฺนฺตยิสฺสฺเส	จิฺนฺตยิสฺสฺสุเห
อุ.	จิฺนฺตยิสฺสํมิ	จิฺนฺตยิสฺสํม	จิฺนฺตยิสฺสํ	จิฺนฺตยิสฺสํมเห

ทดสอบแปลไทยเป็นมคธ

๑. อ. โจร ท. ๕ จักลัก ซึ่งทรัพย์ ในเรือน ของเศรษฐี ๕
๒. อ.เรา ท. จักปรึกษา กับ ด้วยท่าน ท. ๕
๓. อ.ท่าน จักกำหนด ซึ่งอาการ ท. ของสรีระ ๕

ทดสอบแปลมคธเป็นไทย

๑. สพฺเพ โจรา เสฏฺฐิสฺส เคเห ธนานิ โจรยิสฺสฺนฺติ ๕
๒. อนาคเต ทีปฺงฺกรทสฺพลสฺส สาสเน ธมฺเม เวทยิสฺสฺส ๕
๓. อหํ อตฺตโน สรีเร อากาเร ลกฺขยิสฺสํมิ ๕